

ББК 60.524.251+60.027+60.028,13

T52

УДК 316.647.5+172.3

Рекомендовано до друку вченою радою університету,
протокол №1, від 31 серпня 2007 року.

За повного або часткового відтворення матеріалів цього
видання посилення на нього обов'язкове.

Висловлені у виданні думки належать виключно авторам.

Редакційна колегія:

В.О. Бакальчук

М.А. Козловець

В.С. Крисаченко

Л.І. Мазука

П.Ю. Саух (керівник)

T52

**Толерантність як соціогуманітарна проблема сучасності:
Матеріали засідання "круглого столу" від 29 травня 2007 р. / За
заг. ред. П.Ю. Сауха – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. –
124 с.**

У виступах учасників "круглого столу" розглянуті філософські аспекти проблеми толерантності, історичні корені проблем полікультурності та формування якостей толерантності в умовах глобалізованого світу, механізми толерантного спілкування і взаємодії в контексті міжкультурної та внутрішньокультурної комунікацій, а також висвітлені різноманітні форми прояву толерантності та інтолерантності в соціокультурному просторі сучасного українського суспільства.

60.524.251+60.027+60.028,13

© Житомирський державний університет
імені Івана Франка

СУХАЧОВ Станіслав Якимович

*кандидат філософських наук,
доцент кафедри філософії
Житомирського державного
університету імені Івана Франка*

Межі толерантності у політичному вимірі

Виходячи з розуміння толерантності як різновиду взаємовідносин між різними сторонами – індивідами, соціальними групами, держави, політичними партіями, за якою сторони демонструють терпіння та сприйняття щодо відмінностей у поглядах, уявленнях, позиціях та діях, слід особливу увагу звернути на межі, масштаби прояву досліджуваного феномену саме в політичній сфері сучасного українського суспільства. Кожен з нас сьогодні не без підстав задається питанням в чому полягає глибина причини такого кризового стану усієї політичної сфери українського соціуму. І саме відсутність бажання зрозуміти, почути свого політичного опонента багато в чому визначається вкрай локальним, обмеженим проявом толерантності у всій сфері суспільного життя і політичного зокрема. Причини цього негативного явища криються в тому, що 80% пересічних українців капітально відчужені від влади, власності та соціальної поваги. В свою чергу причин нетерпимості як антиподу

толерантності слід шукати якраз у широких проявах бідності сучасного українського суспільства. А бідна людина, як зауважив у свій час Арістотель лише прагне майна багатих. До речі феномен жовтневої революції 1917 року і всього, що відбувалося упродовж 74 років існування СРСР, в значній мірі стане зрозумілим, якщо ми зазначимо, що саме толерантності як у міжособистісних і міжнаціональних відносинах, а головне у відносинах влади і народу, саме бракувало радянському соціалізму, що в певній мірі послужило причиною його краху, внаслідок відчуження широких верств від влади й власності.

Сьогодні, здійснюючи реформу політичної системи, яка врешті-решт має встановити чіткий баланс усіх гілок влади, остання має негайно прийняти ряд законодавчих актів, який і буде сприяти локалізації бідності широких верств населення, підвищенню авторитету чесної професійної праці, без чого, власне неможливе входження українського соціуму в економічний, політичний, духовний європейський простір. І саме формування та осмислення рис толерантності, як вкрай складного соціально-політичного, духовного феномену в значній мірі сприяє виходу сучасного суспільства з системної кризи.